

Stanowisko
w sprawie Krajowej Rady Sądownictwa

Nawiązując do stanowiska z dnia 16 lutego 2026 r. odnotowujemy, że Prezydent RP skorzystał z prawa do złożenia weta do ustawy z dnia 23 stycznia 2026 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz ustawy – Kodeks wyborczy. W konsekwencji wybór nowych członków Rady nastąpi na podstawie aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r.

W tej sytuacji podtrzymujemy pogląd, że jedyną realną szansą dla zapewnienia wypełniania przez Krajową Radę Sądownictwa jej konstytucyjnej roli jest wybór przez Sejm RP, przy zastosowaniu przepisów obecnie obowiązującej ustawy, spośród wszystkich prawidłowo zgłoszonych Marszałkowi Sejmu sędziów-kandydatów, którzy w powszechnym głosowaniu na zgromadzeniach sędziów uzyskają najwyższe poparcie. Pozwoli to na uwzględnienie rekomendacji środowiska sędziowskiego, a jednocześnie zapewni, że wybór sędziowskich członków Rady nie będzie miał charakteru politycznie arbitralnego.

Z satysfakcją więc odnotowujemy deklarację Sejmu wyrażoną w uchwale z dnia 27 lutego 2026 r., w sprawie przywrócenia konstytucyjnych standardów wyboru członków-sędziów Krajowej Rady Sądownictwa.

Jesteśmy przekonani, że powołanie Krajowej Rady Sądownictwa z zachowaniem standardu konstytucyjnego pozwoli na odbudowę korpusu sędziowskiego. Zwracamy się o wznowienie konkursów na wolne stanowiska sędziowskie niezwłocznie, kiedy stanie się to możliwe.

Ponownie apelujemy do wszystkich sędziów: Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, sądów administracyjnych i sądów wojskowych, o wzięcie udziału w opiniowaniu kandydatów ubiegających się o wybór do Krajowej Rady Sądownictwa.

Pragniemy przypomnieć rzecz podstawową – nie tylko prawem, ale obowiązkiem każdego sędziego jest dbałość o stan wymiaru sprawiedliwości, o zachowanie konstytucyjnych wymogów stawianych sądom oraz o zapewnienie obywatelom bezpieczeństwa prawnego. Wprost z zasad konstytucyjnych można wywieść powinność sędziego strzeżenia niezależności sądów jako władzy odrębnej od władz wykonawczej i ustawodawczej. Obowiązek ten wynika z prawa ustrojowego oraz zasad etyki sędziowskiej.

Jest zatem naszym obowiązkiem podjęcie działań prowadzących do tego, by kluczowy dla zapewnienia niezależności władzy sądowniczej organ, jakim jest Krajowa

Rada Sądownictwa, został ukształtowany w możliwie najwyższym stopniu odpowiadającym standardowi konstytucyjnemu.

Mamy świadomość, że ostatecznie wyboru członków-sędziów KRS dokonają politycy, jak też, że jesteśmy zdani na wiarę w składane przez nich deklaracje. Nie zmienia to tego, że my musimy wykonać swoją pracę – wyrazić stanowisko co do poparcia poszczególnych kandydatów.

Stanowczo sprzeciwiamy się pojawiającemu się w przestrzeni publicznej zarzutowi, że proces opiniowania przez sędziów kandydatów do KRS jest nielegalny. Przypominamy, że:

- wyboru tych członków – zgodnie z treścią obowiązującej ustawy - dokona Sejm RP, a przedmiotem procesu na zgromadzeniach sędziów będzie opiniowanie kandydatów;
- opiniowaniem objęte będą osoby, które zgłosiły dobrowolny akces do sprawowania funkcji publicznych w ramach systemu wymiaru sprawiedliwości, a w związku z tym same poddają się publicznej ocenie;
- opiniowanie to jest wypowiedzią ściśle dotyczącą funkcjonowania władzy sądowniczej.

Nikt nie może zabronić sędziom oraz zgromadzeniom sędziów wyrażania opinii w przedmiocie funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.

Zauważamy, że wiarygodność i transparentność procesu opiniowania sędziów-kandydatów do KRS wymaga przyjęcia jednolitych reguł postępowania. Ich wypracowanie jest utrudnione – muszą one być przyjęte przez każde ze zgromadzeń sędziów poszczególnych sądów.

Dlatego prosimy wszystkich sędziów o jednolitość postaw i uwzględnienie, że jedynie zgoda na zaproponowane reguły zapewni, iż wynik opiniowania będzie wiarygodny. Uwzględnijmy, że działamy w trudnych warunkach, w których stara się nam uniemożliwić przedstawienie rekomendacji. Naszym obowiązkiem zatem jest poddanie się takiemu procesowi, który zminimalizuje możliwość jego podważenia.

Legitymizacja nowej Krajowej Rady Sądownictwa zależy od powszechności udziału sędziów w procesie opiniowania, ale także od jednolitości postępowania w trakcie zgromadzeń sędziów we wszystkich sądach.

Proponujemy, by zgromadzenia sędziów we wszystkich sądach odbyły się w tym samym dniu, a jeżeli to okaże się niemożliwe – w dniach zbliżonych do siebie. Aktualnie nie jest możliwe ściśle określenie tej daty, bowiem jest ona zależna od czasu procedowania w Sejmie. Przewidujemy, że możliwa data zgromadzeń to 20 kwietnia 2026 r.

Zwracamy się z prośbą do wszystkich sędziów, by tak zaplanowali swoje obowiązki, aby możliwy był ich udział w zgromadzeniach.

W załączeniu przedstawiamy proponowany Regulamin opiniowania. Zawiera on podstawowe, graniczne wymogi, których wypełnienie pozwoli na zapewnienie wiarygodności wyniku opiniowania.

Prosimy wszystkich sędziów, by w poczuciu odpowiedzialności za wypełnienie ciążącego na nas obowiązku, zaaprobowali przedstawioną propozycję.

Szanowni Państwo Sędziowie,

Jesteśmy w szczególnym momencie. Prawidłowe funkcjonowanie władzy sądowniczej jest zagrożone, a stan życia politycznego powoduje, że odbudowanie poszczególnych instytucji gwarantujących ich prawidłowe, zgodne z Konstytucją RP, działanie jest utrudnione. Niezależnie od dzielących nas różnic pokażmy, że wszyscy wyznajemy podstawowe wartości, dbając o niezależność władzy sądowniczej.

Nie mamy gwarancji, że nasze działania zakończą się powodzeniem, jednak nie zwalnia nas to z obowiązku wykonania własnej pracy.

Powszechnością udziału i jednolitością postaw pokażmy, że jesteśmy Sędziami.

Marek Szymanowski – Prezes Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

Sławomir Steinborn - Prezes Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

Aleksandra Janas – Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach

Paweł Rygiel – Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie

Jerzy Nawrocki – Prezes Sądu Apelacyjnego w Lublinie

Karol Ratajczak – Prezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

Małgorzata Moskwa – Prezes Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie

Maciej Żelazowski – Prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

Dorota Markiewicz – Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie

Jacek Gołaczyński – Prezes Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

dnia 9 marca 2026 r.